

Oglinda financiară a industriei utilităților: Cât de uniformă este raportarea în Europa?

Georgiana Ungureanu

ACADEMIA DE STUDII ECONOMICE BUCUREȘTI
Facultatea: Contabilitate și Informatică de Gestiune
Coordonator: Conf. univ. dr. Elena-Mirela Nichita

Rezumat: *Lucrarea își propune să analizeze în profunzime conformitatea raportărilor financiare ale companiilor din sectorul utilităților pentru anul 2023. Studiul utilizează o grilă de notare complexă, structurată pe patru categorii principale de situații financiare – situația poziției financiare (SPF), situația rezultatului global (SRG), situația fluxurilor de trezorerie (SFT) și situația modificărilor capitalului propriu (SMCP) – fiecare evaluată pe nouă criterii specifice: de la prezența titlului și data raportării, până la claritatea notei explicative și respectarea ordinii elementelor. Rezultatele obținute, exprimate prin medii finale ce variază între 8,25 și 9,75, relevă o tendință generală de conformitate ridicată, însă subliniază discrepanțe semnificative la nivelul anumitor companii. Studiul identifică punctele forte și deficiențele individuale, oferind direcții concrete de îmbunătățire pentru o standardizare mai strictă a raportării financiare la nivel european.*

Cuvinte-cheie: *raportare financiară, uniformitate, analiză, grilă de notare, utilități*

Introducere

Transparența și comparabilitatea informațiilor contabile reprezintă elemente esențiale pentru investitori și decidenți, iar o raportare financiară corectă este indispensabilă pentru evaluarea performanței companiilor. Alegerea sectorului utilităților se justifică prin impactul său strategic în economia europeană, dar și prin importanța investițiilor în acest domeniu. Scopul cercetării este de a evalua gradul de uniformitate a raportărilor financiare ale companiilor din acest sector pentru anul 2023, folosind o grilă de notare detaliată ce abordează atât aspectele cantitative, cât și cele calitative ale datelor financiare (Schipper, 2003).

În cadrul lucrării, tabelele ce sintetizează scorurile obținute sunt integrate direct în secțiunea destinată analizei datelor, fiecare fiind însoțită de o interpretare detaliată a rezultatelor. Acest format permite o corelare directă între datele brute și concluziile analitice.

Studiul se înscrie în contextul reglementărilor europene tot mai stricte privind transparența și standardizarea raportărilor financiare. Literatura de specialitate (Kaplan & Norton, 2001, 2004; Kellen, 2003) evidențiază faptul că o raportare uniformă sporește încrederea investitorilor și facilitează comparabilitatea între entități. Obiectivul principal al acestei cercetări este evaluarea comparativă a conformității raportărilor financiare ale companiilor din sectorul utilităților, identificând diferențele semnificative și propunând direcții de îmbunătățire pentru asigurarea unei transparențe complete (Nobes & Parker, 2020).

1. Metodologie

Studiul s-a bazat pe analiza raportărilor financiare pentru anul 2023, publicate de zece companii europene din sectorul utilităților. Metodologia a inclus selectarea unui eșantion de zece companii reprezentative din diferite țări europene pentru a asigura o perspectivă geografică diversificată și stabilirea grilei de notare prin intermediul căreia au fost definite nouă criterii de evaluare pentru fiecare dintre cele patru seturi de situații financiare (situația

poziției financiare, situația rezultatului global, situația fluxurilor de trezorerie și situația modificărilor capitalului propriu), cum ar fi:

- Prezența titlului (ex.: „Statement of financial position” pentru SPF);
- Data raportării;
- Prezența numelui companiei;
- Comparabilitatea cu anul precedent;
- Unitățile monetare utilizate;
- Notele explicative;
- Respectarea ordinii elementelor;
- Descrierea elementelor;
- Modelul de raportare (orizontal versus vertical sau numărul de situații prezentate).

Colectarea datelor a fost realizată prin extragerea informațiilor din rapoartele financiare oficiale, iar fiecare criteriu a fost notat pe baza conformității. Ulterior au fost calculate scorurile, etapă în care fiecare set de situații financiare a primit un scor final, iar mediile finale pe companie au fost calculate pentru a obține o imagine generală a conformității. Rezultatele sunt prezentate sub forma unor tabele inserate în secțiunea „Analiza datelor”, fiecare tabel fiind însoțit de o interpretare detaliată.

2. Analiza datelor

În această secțiune este prezentată evaluarea detaliată a situațiilor financiare ale companiilor analizate, utilizând grila de notare compusă din cele nouă criterii specifice pentru fiecare categorie (SPF, SRG, SFT și SMCP) (IFRS Foundation, 2023). Scopul analizei este de a identifica atât conformitatea raportărilor financiare cu standardele impuse, cât și diferențele de aplicare între companiile din sectorul utilităților. Pentru fiecare categorie, datele brute sunt prezentate sub forma unor tabele, urmate de o interpretare detaliată care evidențiază punctele forte, deficiențele și eventualele discrepante semnificative. Astfel, se va evidenția clar companiile care adoptă cele mai bune practici și unde există oportunități de îmbunătățire, facilitând o comparație transversală între entități și oferind o bază solidă pentru propuneri de standardizare a raportării financiare la nivel european (European Commission, 2023).

2.1. Situația poziției financiare

Evaluarea situației poziției financiare (SPF) s-a realizat pe baza a nouă criterii, de la prezența titlului până la modelul de raportare (orizontal sau vertical).

Interpretarea datelor din analiza SPF a companiilor selecționate indică faptul că organizații precum Enel, Iberdrola, MOL, PGE și SSE au atins scoruri maxime (10), demonstrând o conformitate excelentă în raportarea poziției financiare. Cel mai scăzut scor a fost obținut de Vattenfall Suedia, evidențiind deficiențe la nivelul datelor de raportare și al notelor explicative.

Tabel 1. Scoruri SPF pentru companiile analizate

Nume companie	Crt. 1	Crt. 2	Crt. 3	Crt. 4	Crt. 5	Crt. 6	Crt. 7	Crt. 8	Crt. 9	Nota finală
CEZ Group Cehia	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	9
E.ON SE Germania	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	9
Electrica Furnizare SA	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	Orizontal	9

Nume companie	Crt. 1	Crt. 2	Crt. 3	Crt. 4	Crt. 5	Crt. 6	Crt. 7	Crt. 8	Crt. 9	Nota finală
Électricité de France	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	9
Enel S.p.A Italia	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	10
Iberdrola Energía España, S.A.U	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	10
MOL Group Ungaria	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	10
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Orizontal	10
SSE plc Marea Britanie	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Vertical	10
Vattenfall Suedia	Nu	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Orizontal	8

Notă: Criteriul 1 – Prezența titlului: Statement of financial position; Criteriul 2 – Data raportării; Criteriul 3 – Prezența numelui companiei; Criteriul 4 – Comparabilitatea cu anul precedent; Criteriul 5 – Unitățile monetare; Criteriul 6 – Note explicative; Criteriul 7 – Respectarea ordinii elementelor; Criteriul 8 – Descrierea elementelor; Criteriul 9 – Modelul raportării financiare: Orizontal (Active = Capital Propriu + Datorii) sau Vertical (Active - Datorii = Capital propriu).

2.2. Situația rezultatului global

Evaluarea situației rezultatului global (SRG) se bazează pe nouă criterii, inclusiv prezența titlului „Statement of comprehensive income” și numărul de situații prezentate.

Tabel 2. Scoruri SRG pentru companiile analizate

Nume companie	Crt. 1	Crt. 2	Crt. 3	Crt. 4	Crt. 5	Crt. 6	Crt. 7	Crt. 8	Crt. 9	Nota finală
CEZ Group Cehia	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	2 situații	10
E.ON SE Germania	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	2 situații	9
Electrica Furnizare SA	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	2 situații	9
Électricité de France	Nu	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	2 situații	9
Enel S.p.A Italia	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	2 situații	9
Iberdrola Energía España, S.A.U	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	1 situație	9
MOL Group Ungaria	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	2 situații	9
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	1 situație	10
SSE plc Marea Britanie	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	2 situații	10
Vattenfall Suedia	Da	Nu	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	2 situații	8

Notă: Criteriul 1 – Prezența titlului: Statement of comprehensive income; Criteriul 2 – Data raportării; Criteriul 3 – Prezența numelui companiei; Criteriul 4 – Comparabilitatea cu anul precedent; Criteriul 5 – Unitățile monetare; Criteriul 6 – Note explicative; Criteriul 7 – Respectarea ordinii elementelor; Criteriul 8 – Descrierea elementelor; Criteriul 9 – Modelul raportării financiare : 1 situație sau 2 situații.

Interpretarea datelor din analiza situațiilor rezultatului global (SRG) a companiilor selecționate relevă faptul că majoritatea companiilor au performat bine, cu scoruri între 9 și 10, totuși variațiile în numărul situațiilor prezentate (1 versus 2) pot afecta comparabilitatea, iar companii precum Vattenfall Suedia și Électricité de France au înregistrat mici deficiențe.

2.3. Situația fluxurilor de trezorerie

Analiza situației fluxurilor de trezorerie (SFT) se bazează pe 9 criterii, incluzând titlul „Statement of Cash Flows”, data raportării, ordinea elementelor și soldul final de numerar.

Tabel 3. Scoruri SFT pentru companiile analizate

Nume companie	Crt. 1	Crt. 2	Crt. 3	Crt. 4	Crt. 5	Crt. 6	Crt. 7	Crt. 8	Crt. 9	Nota finală
CEZ Group Cehia	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
E.ON SE Germania	Da	Nu	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	8
Electrica Furnizare SA	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	9
Électricité de France	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	9
Enel S.p.A Italia	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
Iberdrola Energía España, S.A.U	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
MOL Group Ungaria	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	9
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	9
SSE plc Marea Britanie	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
Vattenfall Suedia	Da	Nu	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	8

Notă: Criteriul 1 – Prezența titlului: Statement of Cash Flows; Criteriul 2 – Data raportării; Criteriul 3 – Prezența numelui companiei; Criteriul 4 – Comparabilitatea cu anul precedent; Criteriul 5 – Unitățile monetare; Criteriul 6 – Note explicative; Criteriul 7 – Respectarea ordinii elementelor; Criteriul 8 – Descrierea elementelor; Criteriul 9 – Prezentarea soldului final de numerar și echivalente de numerar.

După cum se poate observa, CEZ Group, Enel, Iberdrola și SSE se remarcă prin scoruri maxime (10), indicând o prezentare impecabilă a fluxurilor de trezorerie. Totuși, se observă și situații precum cele aferente E.ON SE și Vattenfall Suedia unde companiile par a se confrunta cu deficiențe la nivelul datelor explicative și a informațiilor de raportare, reflectate în scorurile de 8.

2.4. Situația modificărilor capitalului propriu

Evaluarea situațiilor modificărilor capitalului propriu (SMCP) a constat în verificarea a nouă criterii, punând accent pe claritatea prezentării modificărilor în capitalul propriu.

Interpretarea datelor din analiza situațiilor modificărilor capitalului propriu (SMCP) a companiilor selecționate indică faptul că organizații precum CEZ Group, Enel și Iberdrola ating scoruri maxime (10), demonstrând o prezentare foarte clară și completă a modificărilor capitalului propriu. Pe de o altă parte, E.ON SE și Électricité de France obțin scoruri de 8, semnalând deficiențe în documentarea detaliată a modificărilor capitalului propriu.

Tabel 4. Scoruri SMCP pentru companiile analizate

Nume companie	Crt. 1	Crt. 2	Crt. 3	Crt. 4	Crt. 5	Crt. 6	Crt. 7	Crt. 8	Crt. 9	Nota finală
CEZ Group Cehia	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
E.ON SE Germania	Da	Nu	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	8
Electrica Furnizare SA	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	9
Électricité de France	Nu	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	8
Enel S.p.A Italia	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
Iberdrola Energía España, S.A.U	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	10
MOL Group Ungaria	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	9
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	Da	Nu	Da	Da	Da	Da	Da	Da	Da	9
SSE plc Marea Britanie	Da	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	9
Vattenfall Suedia	Da	Da	Da	Da	Da	Nu	Da	Da	Da	9

Notă: Criteriul 1 – Prezența titlului: Statement of changes in equity; Criteriul 2 – Data raportării; Criteriul 3 – Prezența numelui companiei; Criteriul 4 – Prezența indicatorilor din anul precedent; Criteriul 5 – Unitățile monetare; Criteriul 6 – Note explicative; Criteriul 7 – Respectarea ordinii elementelor; Criteriul 8 – Descrierea elementelor; Criteriul 9 – Prezentarea soldurilor finale.

Pentru o vedere de ansamblu, se prezintă un tabel sumarizând media notelor finale ale companiilor analizate:

Tabel 5. Media notelor finale per companie

Nume companie	Notă finală SPF	Notă finală SRG	Notă finală SFT	Notă finală SMCP	Medie note finale
CEZ Group Cehia	9	10	10	10	9,75
E.ON SE Germania	9	9	8	8	8,5
Electrica Furnizare SA	9	9	9	9	9
Électricité de France	9	9	9	8	8,75
Enel S.p.A Italia	10	9	10	10	9,75
Iberdrola Energía España, S.A.U	10	9	10	10	9,75
MOL Group Ungaria	10	9	9	9	9,25
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	10	10	9	9	9,5
SSE plc Marea Britanie	10	10	10	9	9,75
Vattenfall Suedia	8	8	8	9	8,25

Interpretarea datelor:

- Cele mai performante companii: CEZ Group, Enel S.p.A, Iberdrola și SSE plc (medie de 9,75) – acestea prezintă o raportare aproape impecabilă, cu respectarea strictă a tuturor criteriilor;
- Performanță medie: PGE Polska (9,50) și Electrica Furnizare SA (9,00) demonstrează un nivel bun de conformitate, cu mici margini de îmbunătățire;
- Cele mai puțin performante: Vattenfall Suedia (8,25) și, într-o oarecare măsură, E.ON SE (8,50) prezintă deficiențe semnificative, în special la nivelul datelor complete și al notelor explicative.

3. Analiza individuală a companiilor

Această secțiune oferă o evaluare detaliată a fiecărei companii, subliniind atât punctele forte, cât și zonele ce necesită îmbunătățiri:

- CEZ Group Cehia
 - Puncte forte: (1) scoruri ridicate în toate categoriile (SPF: 9, SRG: 10, SFT: 10, SMCP: 10), (2) respectarea completă a criteriilor esențiale, cu claritate în prezentarea datelor și (3) utilizarea modelului orizontal la SPF, care favorizează transparența informațiilor;
 - Puncte slabe: abateri minore, care afectează puțin media finală (9,75);
 - Observații: exemplu de raportare eficientă, indicând bune practici și o structură solidă.
- E.ON SE Germania
 - Puncte forte: performanță acceptabilă în SPF și SRG (scor 9);
 - Puncte slabe: deficiențe la nivelul SFT și SMCP (scor 8), în special din cauza lipsei notelor explicative și a unor informații esențiale (data raportării);
 - Observații: necesită îmbunătățirea proceselor interne pentru a asigura o raportare completă și uniformă.
- Electrica Furnizare SA
 - Puncte forte: (1) performanță consistentă în toate categoriile (scoruri de 9) și (2) structură bine organizată, care asigură o comparabilitate bună între situații;
 - Puncte slabe: ușoare lipsuri la notele explicative, vizibile în SPF și SMCP;
 - Observații: raportarea este bine coordonată, însă o ajustare minoră poate spori și mai mult transparența.
- Électricité de France
 - Puncte forte: rezultate rezonabile în SRG și SFT (scor 9);
 - Puncte slabe: deficiențe notabile la SPF și SMCP (scoruri de 9 și 8), aferente lipsei unor informații complete și clare;
 - Observații: revizuirea metodologiei interne ar putea conduce la o creștere a uniformității și clarității raportării.
- Enel S.p.A Italia
 - Puncte forte: (1) scoruri maxime la SPF, SFT și SMCP (10), și o performanță foarte bună la SRG (9) și (2) raportare clară și detaliată, demonstrând o implementare riguroasă a standardelor contabile;
 - Puncte slabe: ușoară variație la SRG, posibil datorată modului de prezentare a situațiilor multiple;
 - Observații: exemplu de bune practici în raportarea financiară, contribuind la o transparență excelentă.
- Iberdrola Energía España, S.A.U
 - Puncte forte: (1) scoruri maxime la SPF, SFT și SMCP (10) și un scor bun la SRG (9) și (2) documentație completă și clară, care facilitează comparabilitatea datelor;
 - Puncte slabe: discrepanța între utilizarea unei situații versus două în SRG, ceea ce poate afecta uniformitatea evaluării;
 - Observații: abordarea riguroasă a raportării asigură o transparență sporită, însă ar putea beneficia de standardizare în prezentarea situațiilor globale.

- **MOL Group Ungaria**
 - Puncte forte: (1) scor maxim la SPF (10) și performanță bună în SRG, SFT și SMCP (scoruri de 9) și (2) raportare aproape uniformă, demonstrând o bună aplicare a criteriilor contabile;
 - Puncte slabe: ușoare deficiențe la nivelul notelor explicative în SRG și SFT, ce pot fi remediate;
 - Observații: cu ajustări minore, MOL Group poate atinge un nivel de uniformitate și mai ridicat.
- **PGE Polska Grupa Energetyczna SA**
 - Puncte forte: (1) scoruri ridicate în SPF și SRG (10) și performanțe bune la SFT și SMCP (9), conducând la o medie finală de 9,50 și (2) raportare structurată și coerentă, reflectând standarde înalte de transparență;
 - Puncte slabe: discrepanțe minore la SMCP, care pot fi remediate prin clarificări suplimentare;
 - Observații: considerată un model de bune practici la nivel regional, cu potențial de a seta standarde în industrie.
- **SSE plc Marea Britanie**
 - Puncte forte: (1) scoruri maxime în SPF, SRG și SFT (10) și o performanță solidă la SMCP (9) și (2) chiar și cu modelul vertical folosit la SPF, menține o structură robustă și clară;
 - Puncte slabe: ușoare deficiențe la SMCP, din cauza unor neclarități în notele explicative.
 - Observații: performanța constantă și claritatea informațiilor fac din SSE plc un exemplu de raportare eficientă.
- **Vattenfall Suedia**
 - Puncte forte: în anumite aspecte de prezentare se încadrează la standardele minime;
 - Puncte slabe: (1) scoruri reduse în toate categoriile (8 la SPF, SRG, SFT și 9 la SMCP), reflectând deficiențe semnificative în completitudinea datelor și claritatea notelor explicative și (2) informațiile esențiale lipsesc sau sunt incomplete, afectând comparabilitatea cu restul companiilor;
 - Observații: Vattenfall Suedia evidențiază cele mai mari neconformități și necesită intervenții urgente pentru a alinia practicile de raportare la standardele europene.

4. Discuții și propuneri

Analiza comparativă a situațiilor financiare ale unui eșantion de companii de utilități din Europa a evidențiat atât nivelul ridicat de uniformitate în raportare, cât și anumite diferențe care pot influența comparabilitatea acestora. Cele mai performante companii din punct de vedere al transparenței și conformității cu standardele internaționale sunt Enel S.p.A Italia, Iberdrola Energía España, S.A.U, CEZ Group Cehia și SSE plc Marea Britanie, care au obținut scoruri de peste 9,5 în cadrul analizei. La polul opus, Vattenfall Suedia și E.ON SE Germania au obținut cele mai mici medii, ceea ce indică anumite deficiențe în structura sau detalierea rapoartelor lor financiare.

Una dintre principalele observații este că modelul de raportare orizontal domină în rândul companiilor analizate, ceea ce facilitează comparabilitatea între entități. Totuși, prezența modelului vertical în cazul SSE plc Marea Britanie poate ridica probleme de aliniere pentru

investitorii care analizează industria la nivel european. De asemenea, existența a două formate pentru situația rezultatului global indică o diferență în interpretarea și prezentarea informațiilor financiare.

Un alt aspect important este legat de prezența și calitatea notelor explicative. În timp ce companiile cu scoruri ridicate au oferit informații detaliate privind fiecare element al situațiilor financiare, alte companii, precum Vattenfall Suedia și E.ON SE Germania, au avut deficiențe în această privință. Lipsa acestor informații poate reduce transparența și îngreuna procesul de luare a deciziilor pentru investitori.

În ceea ce privește propunerile pentru îmbunătățirea uniformității raportării financiare în sectorul utilităților, se recomandă: (1) adoptarea unui format standardizat pentru toate companiile europene, bazat pe un set unic de criterii, astfel încât să fie asigurată comparabilitatea datelor, (2) creșterea nivelului de detaliere în notele explicative, în special în ceea ce privește metodele de evaluare și ipotezele utilizate, (3) introducerea unor reglementări suplimentare privind modelul de raportare a rezultatului global, pentru a evita discrepanțele între prezentarea într-o singură situație și cea în două situații separate, (4) implementarea unor audituri mai riguroase pentru companiile cu scoruri mai mici, pentru a se asigura conformitatea cu cerințele standardelor internaționale și (5) creșterea transparenței privind politica monetară utilizată în cadrul rapoartelor financiare, pentru a facilita comparabilitatea între companii din diferite state membre. Aceste măsuri ar putea contribui la îmbunătățirea clarității și utilității informațiilor financiare furnizate de companiile din sectorul utilităților, ceea ce ar facilita procesul decizional al investitorilor și al altor părți interesate.

Concluzii

În urma analizei detaliate a situațiilor financiare raportate de companiile din industria utilităților din Europa, se poate observa un nivel ridicat de conformitate cu standardele internaționale de raportare, dar și unele diferențe relevante care influențează comparabilitatea datelor financiare. Studiul a evidențiat punctele forte și slabe ale fiecărei companii, oferind o imagine clară asupra gradului de uniformitate a raportării.

Companiile care au obținut cele mai mari scoruri, precum Enel S.p.A Italia, Iberdrola Energía España, S.A.U și SSE plc Marea Britanie, demonstrează o transparență ridicată, o structură clară a situațiilor financiare și respectarea criteriilor esențiale de raportare. Pe de altă parte, companii precum Vattenfall Suedia și E.ON SE Germania au înregistrat scoruri mai mici, ceea ce indică anumite lacune în claritatea și comparabilitatea datelor furnizate.

Printre principalele concluzii ale acestui studiu se numără:

- Uniformitatea raportării: Majoritatea companiilor analizate respectă structura standard a situațiilor financiare, dar există diferențe în detalierea notelor explicative și în modelul utilizat pentru prezentarea bilanțului și a rezultatului global;
- Divergențele în modelul de raportare: S-au identificat atât modele orizontale, cât și verticale, ceea ce poate îngreuna comparațiile directe între companii din aceeași industrie;
- Importanța notelor explicative: Unele companii nu oferă informații suficiente pentru o interpretare clară a datelor financiare, ceea ce poate afecta deciziile investitorilor și ale altor părți interesate;
- Necesitatea unor reglementări mai stricte: Adoptarea unor standarde de raportare mai uniforme ar contribui la o mai bună comparabilitate între companiile de utilități din Europa și ar facilita analiza performanței acestora.

În concluzie, deși raportarea financiară în industria utilităților din Europa este în mare parte uniformă, există încă diferențe semnificative care trebuie abordate pentru a îmbunătăți claritatea, transparența și comparabilitatea datelor financiare. Acest studiu subliniază importanța armonizării standardelor și oferă o bază solidă pentru cercetări viitoare și inițiative de reglementare în acest domeniu.

Bibliografie

1. European Commission (2023) “Corporate Financial Reporting in the EU”.
2. IFRS Foundation. (2023) “International Financial Reporting Standards (IFRS)”, www.ifrs.org
3. Kaplan, R. S. & Norton, D. P. (2001) *The strategy-focused organization: How balanced scorecard companies thrive in the new business environment*, Boston: Harvard Business School Press
4. Kaplan, R. S. & Norton, D. P. (2004) “How strategy maps frame an organization’s objectives”, *Financial Executive*, vol. 20, no. 2: 40-45
5. Nobes, C. & Parker, R. (2020) *Comparative International Accounting*, Pearson Education
6. Schipper, K. (2003) “Principles-Based Accounting Standards”, *Accounting Horizons*, vol. 17, no. 1: 61-72

Anexe

Anexa 1. Situațiile financiare ale companiilor din domeniul utilităților din anul 2023

Companie	Pagină web situații financiare
CEZ Group Cehia	www.cez.cz
E.ON SE Germania	annualreport.eon.com
Électricité de France	www.edf.fr
Electrica Furnizare SA	m.bvb.ro
Enel S.p.A Italia	www.enel.com
Iberdrola Energía España, S.A.U	www.iberdrola.com
MOL Group Ungaria	molgroup.info
PGE Polska Grupa Energetyczna SA	www.gkpge.pl
SSE plc Marea Britanie	www.sse.com
Vattenfall Suedia	group.vattenfall.com